

Nové sídlo turnovského Centra TOPTEC podpoří kraj dvaceti miliony

04. 06. 2025 10:41

Dvacet milionů korun. Taková je krajská podpora na vybudování plánovaného nového sídla turnovského Centra TOPTEC, která se zaměřuje na ultrapřesnou a speciální optiku. Děje se tak v souladu s posláním memoranda, které Liberecký kraj podepsal s Akademií věd České republiky, Ústavem fyziky plazmatu Akademie věd České republiky a městem Turnov.

„Liberecký kraj dlouhodobě a intenzivně podporuje oblast nanotechnologií, výzkumu, vývoje a inovací a vytváří podmínky, které umožní výzkumníkům a inovátorům uskutečnit jejich myšlenky a projekty. Otevírá tím potenciál posunout region technologického pokroku. Již nyní máme vynikající výzkumnou základnu a špičkové odborníky a chceme tuto oblast dál posílit a umožnit, aby kraj hrál důležitou roli ve světovém výzkumu a vývoji. Tím, že pomůžeme v rozvoji perspektivních podnikatelských nápadů a inovací, zamezíme odchodu podnikavých lidí z našeho regionu,“ uvedl hejtman Martin Půta.

Rozpočet zahrnuje náklady na pořízení hmotného majetku, který bude součástí budovy. „Financování projektu je zajištěno z několika zdrojů. Na výstavbu budovy a pořízení souvisejících technologií získal Ústav fyziky plazmatu Akademie věd České republiky podporu z Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost, která pokryje polovinu nákladů na předkládaný projekt. Krajská podpora bude určena na částečné pokrytí druhé poloviny. Zbývající část pokryje Ústav fyziky plazmatu z vlastních zdrojů,“ objasnil Edvard Kožušník, statutární náměstek pro hospodářský a strategický rozvoj.

Centrum TOPTEC je jednou z výzkumných sekcí Ústavu fyziky plazmatu Akademie věd České republiky. Vzniklo v roce 2011 a během jedné dekády si vybudovalo vynikající jméno nejen v regionu, ale také na mezinárodním poli. Jako aplikační pracoviště se zaměřuje na výzkum a vývoj ultrapřesné a speciální optiky a spolupracuje s mnoha partnery z průmyslové sféry.

Soustřeďuje se zejména na transfer poznatků a vývoje do praxe.

Centrum je v posledních letech velmi aktivní také v oblasti kosmických technologií. V roce 2020 například vyvinulo a vyrobilo pro sondu Solar Orbiter, kterou Evropská kosmická agentura v únoru téhož roku vypustila ke Slunci, dvě hlavní zobrazovací zrcadla teleskopu – koronografu METIS. Pracoviště centra TOPTEC se nyní nacházejí v budovách bývalé firmy Dioptra, které čeká přestavba. Proto TOPTEC plánuje postavit nové vlastní laboratoře. Celkové odhadované náklady jsou přibližně 250 milionů korun včetně DPH; z této částky činí dotace z Operačního programu TAK zaokrouhleně 124.625.000 korun.

Oblast Turnovska je z pohledu rozvoje optiky v České republice významná. Už od 17. století se na Turnovsku a Jablonecku rozvíjel bižuterní průmysl a šperkařství. Později v Turnově vznikla firma Dioptra, specializující se na brýlovou optiku. Ve dvacátém století se rozvíjel bižuterní průmysl spojený s pěstováním umělých krystalů a brýlové optiky. V padesátých letech se zrodila v Turnově skupina zaměřená na výzkum optiky, na jejíž tradici tým Centra TOPTEC navazuje.

Financování projektu	Částka včetně DPH	Podíl
Podpora z Operačního programu TAK - Služby Infrastruktury I.	32.36.215,18 korun	50,00 %
Podpora z Libereckého kraje (předkládaný projekt)	20.000.000,00 korun	31,12 %
Ostatní financování (vlastní financování, případně jiný druh podpory)	12.136.215,18 korun	18,88 %
Celkem	64.272.430,36 korun	100,00 %